

1^ο Γυμνάσιο Καλαμαριάς
«Φροντιστήριο Τραπεζούντος»

Τηλέφωνο: 2310 415882
Ιστοσελίδα: <http://1gym-kalam.thess.sch.gr>
E-mail: mail@1gym-kalam.thess.sch.gr

ΧΗΜΕΙΑ Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΞΕΑ

ΒΗΜΑ Α

Διαβάζουμε την πρόταση μελέτης στη σελίδα 10 του σχολικού βιβλίου.

ΒΗΜΑ Β

Διαβάζουμε από το σχολικό βιβλίο:

& 1. Τα οξέα σελ. 12. Εδώ δίνουμε έμφαση στο:

<< Όταν έχετε μελετήσει τη ενότητα αυτή θα μπορείτε>>.

& 1.1. Ιδιότητες των οξέων σελ. 13, 14.

& 1.2. Οξέα κατά Arrhenius σελ. 15.

Επίσης μπορούμε να δια δράσουμε στην διεύθυνση:

<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10505>.

ΒΗΜΑ Γ

Απαντάμε στις ερωτήσεις-ασκήσεις του σχολικού βιβλίου στη σελ. 15.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

1. Το σύνολο των κοινών ιδιοτήτων των διαλυμάτων των οξέων ονομάζεται όξινος χαρακτήρας.

Όξινος χαρακτήρας.

Τα υδατικά διαλύματα των οξέων:

α. Έχουν χαρακτηριστική ξινή (όξινη) γεύση.

β. Μεταβάλλουν το χρώμα των δεικτών.

γ. Αντιδρούν με τα ανθρακικά άλατα και παράγεται διοξείδιο του άνθρακα CO₂.

δ. Αντιδρούν με πολλά μέταλλα και παράγεται υδρογόνο H₂.

2. Τα υδατικά διαλύματα όλων των οξέων περιέχουν **κατιόντα υδρογόνου (H⁺)**. Σ' αυτά ακριβώς τα ιόντα οφείλονται οι κοινές ιδιότητες των οξέων.

3. Οξέα ονομάζονται οι ενώσεις οι οποίες, όταν διαλύονται στο νερό, δίνουν κατιόντα υδρογόνου (H⁺).

4. Οι δείκτες είναι χημικές ουσίες οι οποίες με την παρουσία οξέων ή βάσεων αλλάζουν χρώμα.

5. Τα υδατικά διαλύματα των οξέων αντιδρούν με το μάρμαρο και τη μαγειρική σόδα, που περιέχουν ανθρακικά άλατα (...CO₃²⁻). Από τις αντιδράσεις αυτές παράγεται αέριο διοξείδιο του άνθρακα CO₂.

Έτσι οι φυσαλίδες οφείλονται στο **αέριο διοξείδιο του άνθρακα CO₂**.

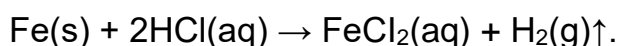
6. Τα μέταλλα σίδηρος (Fe) και αργίλιο ή αλουμίνιο (Al), αντιδρούν με τα υδατικά διαλύματα των οξέων και ελευθερώνουν αέριο υδρογόνο H₂.

Κατά την αντίδραση αυτή τα μέταλλα Fe και Al διαλύονται στο υδατικό διάλυμα του οξέος. Έτσι εάν το δοχείο είναι κατασκευασμένο από Fe ή Al καταστρέφεται και υπάρχει και ο κίνδυνος να τρυπήσει.

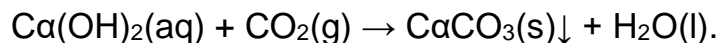
(Παρόμοιο θέμα υπήρξε και σε πανελλήνιες εξετάσεις).

7. α. Ο Fe αντιδρά με το υδατικό διάλυμα του HCl, το οποίο ονομάζεται υδροχλωρικό οξύ και ελευθερώνεται αέριο H₂ κατά την χημική εξίσωση:

Το αέριο υδρογόνο συλλέγεται και αναφλέγεται (του βάζουμε φωτιά) με έκρηξη με κρότο. Με αυτόν τον τρόπο ανιχνεύεται το αέριο υδρογόνο.

β. Το όξινο ανθρακικό νάτριο (NaHCO_3), δηλαδή η μαγειρική σόδα αντιδρά με το H_2SO_4 και ελευθερώνεται αέριο CO_2 κατά την χημική εξίσωση: $2\text{NaHCO}_3(\text{s}) + \text{H}_2\text{SO}_4(\text{aq}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{g})\uparrow + \text{Na}_2\text{SO}_4(\text{aq}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l})$. Το αέριο CO_2 που παράγεται, διαβιβάζεται σε διαυγές (διαφανές, όπως το νερό) διάλυμα ασβεστόνευρου $\text{Ca}(\text{OH})_2$, το οποίο θολώνει, καθώς σχηματίζεται δυσδιάλυτο λευκό στερεό ανθρακικό ασβέστιο CaCO_3 , αντίδραση που την έχουμε δει και στα ανθρακικά άλατα. Η χημική εξίσωση που πραγματοποιείται είναι:

Με αυτόν τον τρόπο ανιχνεύεται το αέριο CO_2 .

8. Ο πίνακας 1 στη σελίδα 15.